

Una iniciativa d'àmbit comunitari: Binissalem Ciutat Educadora

Baltasar Ramis

RESUM

El present treball pretén fer conèixer l'experiència de Binissalem com a Ciutat Educadora, una iniciativa educativa comunitària que comptà amb la participació de 694 individus en l'estudi socioeducatiu i que ha desembocat en actes innovadors com la I Fira de l'Educació, impulsada pels distints agents de la comunitat. L'Ajuntament de Binissalem ha format part de la XIII Trobada de la Xarxa Estatal de Ciutats Educadores, ha promogut la creació del Consell de la Infància i s'ha convertit en el primer municipi educatiu LGTBI de les Illes Balears.

RESUMEN

Este trabajo pretende dar a conocer la experiencia de Binissalem como Ciudad Educadora, una iniciativa comunitaria que cuenta con la participación de 694 ciudadanos y ciudadanas en el estudio socioeducativo que ha desembocado en actos innovadores como la I Feria de la Educación, impulsada por los distintos agentes de la comunidad. El Ayuntamiento de Binissalem ha formado parte del XIII Encuentro de la Red Estatal de Ciudades Educadoras, ha promovido la creación del Consejo de la Infancia y se ha convertido en el primer municipio educativo LGTBI de las Islas Baleares.

INTRODUCCIÓ

El poble de Binissalem s'adherí, el 26 de juny de 2016, a l'Associació Internacional de Ciutats Educadores (AICE), una organització sense ànim de lucre fundada el 1994 a Barcelona i actualment composta per 490 ciutats de 36 països de tots els continents del món. L'Associació col·labora amb els governs locals que en formen part i que estan compromesos amb la *Carta de ciutats educadores*, el full de ruta estructurat en vint-i-dos principis que han de promoure i garantir les ciutats membres.

Dintre dels principis estipulats a la *Carta*, adquireix una rellevància especial l'obertura de l'educació més enllà de l'escola i les mateixes famílies, que impregna d'importància i valor les entitats, les associacions, els grups informals i tots els ciutadans i ciutadanes com a agents educadors ("societat educadora"). Així doncs, "l'educació no té edat" i Binissalem té el deure de fomentar l'associacionisme i les relacions intergeneracionals, i comprometre's a preservar la identitat del poble a través del coneixement i la difusió del patrimoni històric-cultural, juntament amb la inclusió de la població nouvinguda a les festes i activitats locals. La participació ciutadana representa un element clau juntament amb el bon ús dels espais públics, i també ho és la formació de les famílies i el respecte del medi ambient.

L'adhesió de Binissalem suposa una gran fita atès que és dels pocs municipis amb menys de 10.000 habitants que s'ha unit a l'AICE. De fet, es tracta del primer poble de Mallorca associat a aquest organisme i el segon municipi mallorquí després de Palma. Pel que fa a la resta d'illes, la ciutat d'Eivissa, i en el cas de Menorca, Ciutadella, Maó i Ferreries també formen part a la xarxa.

La idea d'aconseguir que Binissalem es converteixi en Ciutat Educadora es forja a partir de la necessitat consensuada pels membres del Consell Escolar Municipal (CEM) d'engegar un projecte educatiu de caràcter transversal que impliqui tots els agents de la comunitat. Es consultaren projectes educatius de ciutat (PEC), com el de Barcelona, Mataró o Girona i es comptà amb l'assessorament de la tècnica educativa de Ciutadella Sebastiana Canyelles, no sols per la proximitat de ser un municipi balear, sinó també per la seva trajectòria, ja que Ciutadella forma part de l'AICE des de l'any 1999. L'exposició tingué un públic molt extens i fou el motor d'impuls final de l'adhesió.

Estem parlant doncs, d'un reconeixement que suposa un compromís polític ferm que atorgui continuïtat a les iniciatives comunitàries de ciutat educadora. De fet, per a l'any 2017 es definí una partida pressupostària de 18.000 € per a la realització de l'estudi educatiu de la comunitat i la promoció d'iniciatives emmarcades dintre d'aquest ideari de model comunitari. A més, es rebé el seminari de formació inicial Ciutat Educadora i Governança Local, dut a terme pels talleristes Juan Manuel del Pozo i Andrea Sátiro, juntament amb la presència de la secretària general de l'AICE, Marina Canals.

L'ESTUDI D'ÀMBIT COMUNITARI ENVERS LES NECESSITATS EDUCATIVES I CULTURALS DE BINISSALEM

El maig de 2017 s'inicia "L'estudi de les necessitats educatives i culturals", amb la finalitat de saber quines són les debilitats-limitacions que dificulten l'assoliment dels principis de la Ciutat Educadora, conèixer-ne les fortaleses i el model de Ciutat Educadora que vol promoure la ciutadania de Binissalem. L'estudi compta amb la participació de Lluís Ballester, membre del Grup d'Investigació i Formació Educativa i Social (GIFES), i Baltasar Ramis, tècnic de Ciutat Educadora encarregat de la realització del treball de camp.

En la primera fase d'estudi, es feren enquestes qualitatives a 249 alumnes (sisè de primària - 4t curs d'ESO), 108 professors i professores, 154 famílies, 48 associacions, clubs esportius i altres entitats, 15 àrees d'Ajuntament i 4 partits polítics. A través d'aquest instrument s'han conegut indicadors, com les taxes d'abandonament escolar dels estudiants locals, els valors en l'esport i hàbits esportius, les relacions intergeneracionals, l'oci i temps lliure, l'ús dels espais públics (espais protectors i de conflicte, relació entre els vianants i els cotxes...) i la incidència de la vessant educativa en les distintes àrees de l'Ajuntament o els espais de formació-cooperació familiar.

A més a més, degut a la incidència de l'elevat consum d'alcohol i altres substàncies per part de la població adolescent durant les Festes des Vermar, dels 249 alumnes que participen en l'estudi, 120 feren l'Enquesta sobre l'ús de drogues de l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES), amb l'objectiu de conèixer la prevalença el consum de substàncies estupefaents entre la població juvenil i examinar les característiques sociodemogràfiques, els coneixements i les actituds dels joves binissalemers pel que fa al consum.

Els principals resultats de les enquestes (N = 572) remarquen la necessitat de potenciar l'oci – especialment el nocturn– de caràcter saludable entre la població adolescent i jove, incrementar

l'oferta cultural i esportiva, la millora de la mobilitat al poble, l'ampliació de les instal·lacions de la biblioteca o de l'escola de música, la prevenció del consum d'alcohol i altres drogues, l'augment de formació dirigida a les famílies o la necessitat de crear una agenda cultural única.

Un cop analitzades les enquestes, es formen els grups de discussió amb la intenció de debatre les necessitats que han estat detectades com a prioritàries per la comunitat i, així, crear eixos d'actuació que hi donin resposta. El grup focal, format per tècnics de serveis socials, destaquen la creació d'un casal de joves que compti amb la figura d'un tècnic dinamitzador i se situï prop del Poliesportiu Municipal. A més, es debaten les estratègies per visibilitzar els programes de prevenció dirigits a les famílies, tals com el Taller de Parentalitat Positiva o Creixem Junts i la creació d'un grup de suport a les persones grans format per voluntaris del poble.

El grup de discussió compost pels docents dels centres educatius i tècnics de l'àrea d'educació destacaren l'escassetat de formació i la manca de les dificultats d'aplicació dels coneixements del professorat en matèria d'atenció a la diversitat. Les ràtios tan elevades dificulten l'atenció individualitzada, de la mateixa manera que s'haurien de formar els monitors de temps lliure i entrenadors en pràctiques restauratives o resolució de conflictes per tal de fomentar els valors educatius en l'esport i el lleure. En canvi, el grup de discussió format pels serveis i associacions culturals centraren el seu discurs en l'adequació de l'oferta i l'impuls de l'interès de les famílies pels esdeveniments culturals. Els participants debateren sobre la creació d'una plataforma digital on totes les activitats culturals hi fossin publicades, i així s'aconseguís no superposar unes activitats amb unes altres i augmentar la participació.

En darrer lloc, es constituí un grup de discussió intergeneracional format per docents, joves, tècnics d'ajuntament, famílies i representants del centre de salut per tal de tractar exclusivament la temàtica de la prevenció del consum d'alcohol durant les festes populars. En aquest grup, es parlà de la necessitat de dirigir els programes a infants d'edats primerenques, aconseguir que els joves es converteixin en agents educadors i siguin formats per ser figures de sensibilització, a més d'implicar les famílies i les associacions del poble en la realització de concursos d'oci saludable. En conjunt, la captació de ciutadans i ciutadanes per a l'estudi és excel·lent i la mostra és molt representativa, ja que **N = 694** individus han participat fins ara en l'estudi i s'espera que augmenti la participació amb el grup de discussió dels clubs esportius i dels empresaris del municipi.

BINISSALEM, UNA XARXA EDUCATIVA COMUNITÀRIA EXTENSA I CONSOLIDADA

El municipi de Binissalem disposa d'un dispositiu que possibilita la coordinació entre els distints agents educatius comunitaris. Es tracta de la Comissió d'Educació, Salut i Serveis Socials, una estructura que es crea l'octubre de 2015 i en la qual participen representants de les àrees d'educació, salut, serveis socials, AMIPA, biblioteca, regidors o la figura del policia tutor. S'estableix amb la finalitat de detectar necessitats educatives, optimitzar els distints recursos comunitaris, generar programes de prevenció i establir línies conjuntes entre els diferents sistemes.

La Comissió disposa d'un reglament oficial aprovat i, com a fruit del treball, elabora anualment un Informe sobre la situació educativa. A més, Binissalem és dels pocs municipis de Mallorca on tots els centres educatius es troben adherits al Programa de centres educatius promotors de la salut i hi ha una planificació conjunta de les activitats i tallers que es duen a terme alhora en tots els centres. És el cas del projecte "Un tracte pel bon tracte", que s'inicià el 2015 i està dirigit als alumnes de quart, cinquè i sisè de primària (transmissió de coneixements de forma contínua al llarg dels tres cursos) amb la missió de prevenir situacions d'assetjament escolar i relacionar-se amb el grup d'iguals d'una manera saludable dins l'escola i fora. Entre els continguts que s'hi treballen, destaquen la pressió o la cohesió de grup, l'assertivitat en la resolució de conflictes, l'autocontrol o l'ús adequat de les xarxes socials. El projecte inclou una avaluació dirigida als alumnes del primer curs de secundària que no han fet el projecte, de manera que, per a l'any 2018, es podran comparar els resultats amb els dels alumnes que ja han finalitzat la fase de tres anys de la intervenció (anàlisi comparativa dels resultats entre el grup diana i el grup control). "Un tracte pel bon tracte" ha estat premiat en la modalitat de prevenció i atenció a l'assetjament escolar en municipis de menys de 20.000 habitants al III Concurs de Bones Pràctiques convocat per la Federació Espanyola de Municipis i Províncies (FEMP) i el Ministeri d'Educació, Cultura i Esport.

Dintre de la Comissió també hi ha altres iniciatives compartides com el Taller de Parentalitat Positiva, adreçat a pares i mares de primària i secundària amb la intenció de facilitar l'adquisició d'estratègies emocionals i educatives perquè permetin una dinàmica de convivència familiar funcional. Un altre exemple el trobem en el projecte "Estam per tu!", on els alumnes de secundària treballen aspectes relacionats amb la promoció de la salut: la prevenció de drogodependències (alcohol, tabac, cannabis), noves formes d'abús sexual a través de les noves tecnologies (sèxting, ciberassetjament pedòfil – grooming–) o la violència de gènere i igualtat. Els cursos d'educació viària, el taller d'alimentació o el d'educació afectiva-sexual també formen part de la planificació de les actuacions de la Comissió, com a fruit de les necessitats detectades.

Ha adquirit rellevància especial en la comunitat el projecte Binicultiu Jove, reconegut com a bona pràctica en les Jornades d'Educació i Municipi, del Consell Escolar de Mallorca. Adreçat a joves binissalemers d'entre 16 i 20 anys, consta de dues vessants d'intervenció: un espai-taller que té la finalitat d'aconseguir la inserció dels joves al sistema educatiu o a l'àmbit laboral a partir del desenvolupament de les seves habilitats personals i socials i, paral·lelament, un espai de pràctiques formatives i laborals a l'Hort de Can Pericó on els joves s'introdueixen en un espai de feina normalitzat i gaudeixen d'una petita contribució econòmica (9 € diaris), a més de participar en la venda de cistelles i productes al mercat municipal.

D'altra banda, Binissalem té l'Espai de Dones, una iniciativa comunitària de dimensió grupal en què les dones que en formen part –juntament amb l'acompanyament d'una facilitadora– fan diversos tallers, activitats i dinàmiques d'apoderament setmanalment (pedagogia corporal, taller de ceràmica, desfilada de models, assistència al microteatre, sopar de la dona el 8 de març, etc.) amb la finalitat de promoure processos d'autogestió que potenciïn les seves habilitats personals/grupals, enforteixin la seva autoestima i autonomia, el sentiment de pertinença a la comunitat i afavoreixin la participació social als esdeveniments del municipi.

PRIMER CONSELL D'INFANTS DE BINISSALEM

El 20 de novembre de 2017 es va constituir el primer Consell d'Infants de Binissalem, un òrgan municipal de participació infantil que els permet exercir el dret a ser escoltats i a participar en les decisions que afecten el seu poble i les seves vides. Està format per nins i nines de 6 a 12 anys que han estat elegits democràticament pel seu grup-classe com a consellers a través d'una presentació d'una candidatura i l'elecció corresponent mitjançant votació. A banda dels consellers i les conselleres, el Consell d'Infants està integrat pel president (batle de Binissalem), la secretària (regidora d'Educació, Cultura i Esports) i els tècnics facilitadors: educadora social i tècnica educativa. Així i tot, cal destacar que tots els membres del Consell tenen dret a veu, però que només els infants representants tenen, a més, dret a vot.

Dintre de les funcions del Consell d'Infants, destaquen la capacitat dels infants per plantejar qüestions sobre el municipi, els serveis, les polítiques d'infància que ofereix o qualsevol aspecte que pugui afectar el municipi (possibilitat d'establir acords amb les àrees de l'Ajuntament competents en les necessitats detectades). Així mateix, pot elaborar propostes a l'Ajuntament per tal que es treballin. També pot ser la mateixa Administració local, o altres institucions, qui elevi assumptes i propostes de treball al Consell d'Infants.

De fet, en el primer ple del Consell d'Infants dut a terme a la Sala de Plens de l'Ajuntament, els consellers i les conselleres seleccionaren quatre de les propostes de la multitud d'iniciatives que havien elaborat amb el seu grup-classe a les aules: neteja del poble, fer un carril bici, incrementar les activitats infantils durant les festes i crear un cinema infantil, i fou seleccionada aquesta última. Els mesos de febrer i d'abril de 2018 han tingut lloc sessions de feina per tal de treballar la proposta seleccionada sense deixar de banda les altres. De fet, s'ha fet una instància a la Policia Local per tal d'incrementar la vigilància als parcs i s'ha elaborat una sol·licitud a l'àrea d'urbanisme per tal de presentar la possibilitat de dissenyar un carril bici. A més, els infants han accedit al programa de la Direcció Insular d'Esports del Consell de Mallorca "Esport per a tothom", han seleccionat les activitats més interessants i les han situat al mes de setembre durant les Festes des Vermar.

Finalment, el segon ple del Consell ha tingut lloc el 25 de maig, quan la proposta del disseny del cinema infantil ja està elaborada i s'hi han engegat tots els mecanismes pertinents per dur endavant l'acció.

I FIRA DE L'EDUCACIÓ

Binissalem organitza la I Fira de l'Educació (30 de novembre – 3 de desembre) amb la finalitat de presentar i tractar les necessitats sorgides en l'estudi educatiu, promoure la participació de la ciutadania de Binissalem en les polítiques educatives de la iniciativa de Ciutat Educadora i enfortir el vincle i la xarxa entre l'Administració local i el teixit associatiu i els comerços del municipi. Se celebra en aquestes dates perquè el 30 de novembre és el Dia Internacional de la Ciutat Educadora i la Guia d'activitats de l'AICE recomana que aquests dies es presentin els estudis i projectes educadors municipals a través d'una fira o exposició.

La I Fira de l'Educació s'estructura en dues vessants: I) Jornades de presentació i tractament de les necessitats de l'estudi educatiu i II) Activitats de les associacions i dels comerços locals en la promoció dels principis de Ciutat Educadora.

Les Jornades de l'Estudi Local suposen la realització de ponències i tallers en què s'analitzen les necessitats comunitàries i es compta amb l'assessorament d'experts amb la intenció de facilitar la creació d'eixos d'actuació que hi donin resposta. Aquestes s'iniciaren dijous 30 de novembre amb la presentació del Consell d'Infants de Binissalem, després de la lectura del manifest de Ciutat Educadora dut a terme pel batle Andreu Villalonga i la ponència de Pep Lluís Oliver, degà de la Facultat d'Educació, que s'enfocà a la importància de la participació infantil i els drets de l'infant. El divendres 1 de desembre, Lluís Ballester presentà l'anàlisi dels resultats de l'estudi educatiu i, a continuació, Mar Romera, presidenta de l'Associació Pedagògica Francesco Tonucci, emmarcà la seva exposició dintre de l'educació emocional i comunitària, una demanda que havia sorgit de totes les AMIPA del municipi.

El dissabte 2 de desembre s'obriren les Jornades amb Mireia Civís, professora de la Universitat Ramon Llull de Barcelona, que tractà la necessitat d'enfortir les connexions entre les xarxes socioeducatives. A més, ens visità Daniel Osiàs, de la Fundació Marianao, de Barcelona, per tal d'ajustar el Programa Vente Pa'Ka, d'oci nocturn, i el Casal de Joves a la voluntat de la ciutadania binissalemera per potenciar l'oci nocturn saludable. D'una forma més global, en canvi, es formà una taula rodona d'experts en l'estudi i la intervenció a la comunitat en què figures professionals en l'àmbit comunitari de distints municipis presentaren iniciatives que poguessin servir de referència per al poble de Binissalem.

A la tarda, en canvi, tingueren lloc els tallers d'interculturalitat amb l'objectiu de lligar l'harmonia i la relació dels costums de les persones immigrants amb la cultura autòctona. El taller dut a terme per Jofre Porta estigué encaminat a potenciar l'esport inclusiu i els valors en l'esport i, finalment, el dut a terme per Miquel Garcia, neuropsicopedagog, plantejà un enfocament basat en el funcionament de les regions cerebrals a l'hora de resoldre conflictes en l'espai familiar. A més, a la Fira hi participà l'il·lustre oftalmòleg binissalemer Jeroni Nadal, el qual focalitzà el seu discurs en la implantació d'un ull biònic per a les persones amb discapacitat visual. Les ponències finalitzaren el matí del diumenge 3 de desembre amb la sessió organitzada per l'associació Fòrum Cívic, que convidà experts a la generació d'estratègies per a la millora de la mobilitat al municipi.

Paral·lelament a les ponències, les activitats preparades des de mesos anteriors i engegades per agrupacions de distintes associacions amb el treball en xarxa, s'estructuraren en distintes temàtiques relacionades amb els principis de Ciutat Educadora. La "gamma d'activitats de foment de valors en l'esport i esport inclusiu" suposà l'organització d'esdeveniments com el "futbol amb els ulls tapats", organitzat pel Club de Futbol de Binissalem i la Penya Barcelonista; el "bàsquet amb cadira de rodes", pel Club de Bàsquet, i els jocs cooperatius, amb l'activitat del tennis intergeneracional, en què els infants i adolescents formaren parella en la modalitat de dobles amb els seus progenitors.

Amb la intenció de promoure "el principi de preservació de la identitat cultural de les associacions culturals amb harmonia amb les noves tendències de la modernitat", es feu un ball popular que exhibiren de forma conjunta les agrupacions de Geganters i Caparrots de Binissalem. A més, es

recitaren versos i rituals de culte al vi al ritme de la música popular de l'Associació Tall de Vermadors i el tast de vins dels Enofles de la Parra al Cellar Can Novell. Fou interessant la proposta “Vins Nadal, per aprendre en família com es fa el vi” o el multitudinari ball en línia en què participaren ciutadans i ciutadanes de Binissalem de distintes generacions amb les Associacions de la Tercera Edat, Segona Edat - Associació Endavant i els Amics de la Tercera edat. L'espectacle del club columbòfil, que va fer volar coloms amb missatges dels principis de Ciutat Educadora escrits per la ciutadania, tingué una àmplia participació, i també l'actuació final de la fira amb la Banda de Música i les corals del poble al Teatre de Binissalem.

D'altra banda, la resta d'associacions, acompanyades pels comerços locals, establiren les seves paradetes i mostraren la seva activitat sota els envelats que se situaren al pati cobert de l'Escola Graduada a causa de la mala climatologia, de la mateixa manera que els bars i restaurants del poble introduïren dintre dels seus menús menjars típics locals, tals com els “fideus des Vermar” o “l'arròs amb salseta”.

XIII TROBADA DE LA XARXA ESTATAL DE CIUTATS EDUCADORES

L'Ajuntament de Binissalem, amb la regidora d'Educació, Cultura i Esports Magdalena Moyà, l'educadora social Marian Caravaca i el tècnic de Ciutat Educadora Baltasar Ramis participaren els dies 1 i 2 de febrer de 2018 a la XIII Trobada de la Xarxa Estatal de Ciutats Educadores a Lleida.

La trobada s'inaugurà amb la conferència de Joan Clos, exdirector executiu de l'ONU i exalcalde de Barcelona, que parlà sobre la necessitat de representar la ciutat del segle XXI cada cop més habitada i influenciada pels efectes de la globalització. Tot seguit, diferents ciutats educadores presentaven les seves iniciatives exitoses en multitud d'aules. Marian fou la representant de Binissalem, que exposà el pòster referent al Projecte de Prevenció Comunitària, “Un tracte pel bon tracte”, que suscità l'interès d'un gran sector del públic, fet que comportà –fins i tot– que els tècnics educatius de la ciutat d'Avilés convidaren l'Ajuntament de Binissalem a participar en la seva xarxa temàtica estatal “Ciutats amables: educant amb el bon tracte”.

En l'esdeveniment s'organitzaren taules redones on es presentaren les xarxes temàtiques d'àmbit estatal i diverses experiències exitoses de les distintes ciutats participants. Així doncs, les conferències tractaren qüestions com la necessitat de fomentar el turisme sostenible a les ciutats, potenciant el valor patrimonial i la creació d'Espais de Convivència Turística (ECT) per tal de transmetre valors culturals compartits. D'altra banda, es dotà els professionals d'estratègies per a la prevenció de l'absentisme i el fracàs escolar i es feu menció especial de les accions per a la integració de menors i les seves famílies en risc d'exclusió social.

La ciutat amfitriona exposà un model d'impuls de la formació professional que atorgava rellevància especial a la creació de “taules comunitàries de feina” formades per personal docent, tècnics dinamitzadors, agents de la comunitat i representants polítics que distribuïssin els seus rols: orientador dels itineraris de formació professional, animador que apoderi i doti de prestigi aquesta formació o l'assignació de la figura de contacte amb les empreses locals.

Una de les xarxes temàtiques que més encaixava al municipi de Binissalem fou la referent a “l'aprenentatge servei com a instrument de cohesió social”, ja que aquesta pretén estendre aquesta metodologia educativa en la qual els alumnes es converteixen en agents comunitaris detectors i oferidors de respostes davant les necessitats del seu municipi. Al llarg de l'esdeveniment es ressaltà també la necessitat que les àrees dels ajuntaments treballin de forma transversal i hi hagi una estreta organització municipal, una assignatura pendent a l'Administració local. La conferència va plantejar als tècnics educatius de l'Ajuntament de Binissalem la necessitat de crear una Comissió tècnica formada per les distintes àrees en la iniciativa de Ciutat Educadora.

Al final del Congrés, s'informà els assistents que dels dies 13 al 16 de novembre de 2018 tindrà lloc el XV Congrés Internacional de Ciutats Educadores a Cascais (Portugal), ciutat nomenada Capital Europea de la Joventut 2018 i que anima les ciutats a fer una selecció entre els seus joves amb l'objectiu de proposar un màxim de dos candidats per participar al Congrés. Així mateix, Sevilla fou nomenada la pròxima seu que acollirà la XIV Trobada Estatal de Ciutats Educadores.

PROPOSTES I CONCLUSIONS

A banda de dotar de continuïtat les iniciatives comunitàries de caràcter educatiu, l'Ajuntament de Binissalem aposta per engegar nous projectes seguint les línies que estableix l'AICE. La creació i el foment de la “marca social de Binissalem” suposa la voluntat del Govern local de seguir una de les xarxes temàtiques estatals de la Ciutat Educadora i fer partícip tota la ciutadania de la creació de símbols culturals, patrimonials i gastronòmics (Festes i Fideus des Vermar, figura del campanar, casals, Fira de Sa Pedra, etc.) que condueixin a potenciar el turisme amb els criteris de responsabilitat, sostenibilitat i qualitat.

De la mateixa manera, per a l'any 2018 s'inclou a la programació la celebració dels dies internacionals. Per exemple, el Dia Internacional de la Dona, del 8 de març, s'ha creat el projecte Dones de Talent, en el qual diversos bars i restaurants de la localitat van fer tapes i plats que portaven el nom de dones emblemàtiques del municipi amb la finalitat de visibilitzar la seva tasca. Es va fer un microteatre de sensibilització de les agressions sexistes en espais públics durant les festes i també la celebració del Sopar de Dones, que tingué, un any més, una participació molt elevada.

L'Ajuntament de Binissalem ha establert un conveni també amb l'associació Ben Amics per tal celebrar el Dia Internacional contra l'Homofòbia, Bifòbia i Transfòbia el 17 de maig. D'aquesta manera, Binissalem s'ha convertit en el primer municipi educatiu LGTBI. L'acord històric suposa el compromís local de treballar per a l'assetjament per diversitat d'identitat de gènere i afectiu-sexual. L'any 2018 s'han dut a terme tallers amb els alumnes de 2n i 3r d'ESO de l'IES Binissalem en commemoració del 17 de maig de 1990, data en què l'OMS retirà del seu catàleg l'homosexualitat com a malaltia mental. A més, ha tingut lloc la sessió de contacontes “Gil i els quatre ponts” a la Biblioteca Municipal en què els infants han pogut gaudir de la història d'un unicorn que es troba diferents comunitats plenes de color i amb formes diverses d'estimar.

De la mateixa manera, s'estableix un nexa amb la Mancomunitat des Raiguer per celebrar el Dia Mundial del Medi Ambient el 5 de juny de 2018 amb tots els centres educatius. Uns dels projectes que s'engeguen aquests anys i que entremesclen educació i medi ambient és la iniciativa d'Horts Comunitaris a Binissalem, creada per la recent associació Mans i Terra, la primera fase de la qual tindrà lloc a l'espai de terra de la s'nia de la plaça 31 de Desembre. El projecte comunitari sostenible pretén involucrar tota la ciutadania, incloent les altres associacions i els centres educatius en la participació d'activitats relacionades amb la natura, les plantes, el reciclatge o el compostatge com a pràctica d'inclusió social i educació mediambiental.

D'altra banda, s'està planificant la realització del "Monogràfic de valors en l'esport a Binissalem", en el qual es pretén combinar xerrades i conferències amb el propòsit de potenciar un nou sistema de joc en l'esport base en què el comportament de les famílies, dels entrenadors o tècnics o l'actitud dels jugadors puguin influenciar el marcador final dels partits. És per això que l'Ajuntament es posa en contacte amb els creadors del sistema Juga Verd Play i es pretén la realització d'activitats esportives que serveixin per interioritzar noves metodologies educatives en l'esport.

Finalment, una vegada obtinguts els resultats de l'estudi educatiu comunitari, s'elabora el Pla d'actuació Binissalem Ciutat Educadora 2018-2022. En aquest pla, tal com succeí en el procés metodològic del diagnòstic, per al disseny i l'execució, es comptarà amb els centres educatius, les famílies, tot el teixit associatiu, les àrees d'Ajuntament i els distints agents educadors que configuren les plataformes educatives comunitàries.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

AICE (2017). Guia d'activitats per celebrar el Dia Internacional de la Ciutat Educadora. Ajuntament de Barcelona.

Ajuntament de Binissalem (2017). *Memòria del Departament de Serveis Socials. Any 2017*. Àrea de Serveis Socials de l'Ajuntament de Binissalem.

Ajuntament de Lleida (2018). *Ciudad educadora y turismo sostenible responsable: El patrimonio como valor identitario de las ciudades*. XIII Encuentro de la Red Estatal de Ciudades Educadoras.

Ajuntament de Lleida (2018). *La prevención del absentismo y abandono escolar. Profundización de políticas tendentes a la prevención del fracaso escolar y en especial a la integración de menores y sus familiares en situación de riesgo de exclusión social*. XIII Encuentro de la Red Estatal de Ciudades Educadoras.

Ajuntament de Lleida (2018). *Un modelo de impulso de la formación profesional desde el mundo local*. XIII Encuentro de la Red Estatal de Ciudades Educadoras.

Osácar, E. (2017). Cómo poner el patrimonio cultural y natural en proyectos turísticos. A Coma, L., i Santacana, J. (coords). *Ciudad educadora y turismo sostenible*, 195-211. Gijón: Ediciones Trea.

